

Midrash Tanchuma, Bemidbar 10 (Date and origin unknown)

אִישׁ עַל דָּגְלוֹ. זֶה שֶׁאָמַר הַכְּתוּב: נִרְנְנָה בִּישׁוּעַתְּךָ וּבִשְׁמֵ אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל (תהלים כ, ו). נִרְנְנָה בִּישׁוּעַתְּךָ, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּשַׁע ה' (שמות יד, ל). וּבִשְׁמֵ אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמוֹ כְּשִׁמוֹתֵינוּ, וְעָשָׂה לָנוּ דָגְלִים, שֶׁנֶּאֱמַר: אִישׁ עַל דָּגְלוֹ בְּאוֹתוֹת. חֲבָה גְדוּלָה חֲבִב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁעָשָׂאן דָּגְלִים כְּמִלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, כְּדִי שִׁיְהִיו נִפְרִין בְּנֵי רְאוּבֵן לְעַצְמָן וּבְנֵי שְׁמֹעוֹן לְעַצְמָן. וּמִנֵּין שֶׁהִיא אֶהְבָּה. שֶׁכֵּן הוּא אוֹמֵר, הִבִּיאֲנִי אֶל בֵּית הַיַּיִן וְדָגְלוֹ עָלַי אֶהְבָּה (שה"ש ב, ה).

Every man by his banner [diglo]...(Numbers 2:2)

This relates to the verse

We shall sing at Your deliverance, and in the name of our God we will be bannered (Ps 20:6)

"We shall sing at Your deliverance"—as it says "And God delivered..." (Exodus 14:30)

"...and in the name of our God we shall be bannered"—

The *Kadosh Baruch Hu* [Holy One Blessed be He], His name is like our names,

And He made for us banners, as it is said *Every man by his banner, by signs...(Num 2:2)*

Behold, a great love the *Kadosh Baruch Hu* loved Israel,

For He made for them banners, like the ministering angels,

so that they would be recognizable: the Reubenites to themselves

and the Shimonites to themselves.

And whence do we know that this was *love*? For so it says:

He brought me into the house of wine, and his banner over me was love. (Song of Songs 2:4)

Bemidbar 11

אִישׁ עַל דָּגְלוֹ בְּאוֹתוֹת. זֶה שֶׁאָמַר הַכְּתוּב: מִי זֹאת הַנְּשִׁקְפָה כְּמוֹ שַׁחַר, יַפָּה כְּלַבָּנָה (שם פסוק ו). קְדוּשִׁים וּגְדוּלִים הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּדָגְלֵיהֶם, וְכָל אַמּוֹת הָעוֹלָם הָיוּ מִסְתַּכְּלִין בָּהֶן וַתְּמִיּהוּן וְאוֹמְרִים: מִי זֹאת הַנְּשִׁקְפָה כְּמוֹ שַׁחַר. אָמְרוּ לָהֶם אַמּוֹת הָעוֹלָם, שׁוּבֵי שׁוּבֵי הַשְּׁוֹלְמִית (שה"ש ז, א). מֵהוּ שׁוּבֵי שׁוּבֵי הַשְּׁוֹלְמִית. הַדְּבָקִי לָנוּ וּבֵאֵי לָךְ אֶצְלָנוּ, וְאָנוּ עוֹשִׂין אֶתְכֶם שְׁלֹטוֹנִים וְדַכְסִין וְהַגְמוּנִים... וַיִּשְׂרָאֵל אוֹמְרִים לָהֶם, מֵה תַחֲזוּ בַשְּׁוֹלְמִית (שה"ש ז, א). וַיִּמָּה גְדֻלָּה אֶתְם נוֹתֵנִין לָנוּ. שְׁמָא כְּמַחֲוֹלֵת הַמַּחֲנֵים (שם). שְׁמָא אֶתְם יְכוּלִין לַתֵּן לָנוּ כְּגִדְלָה שֶׁנֶּתַן לָנוּ אֱלֹהֵינוּ בַּמִּדְבָּר בְּדָגְלֵי מַחֲנֵה יְהוּדָה, דָּגְלֵי מַחֲנֵה רְאוּבֵן, דָּגְלֵי מַחֲנֵה אֶפְרַיִם, דָּגְלֵי מַחֲנֵה דָן, יְכוּלִים אֶתְם לַעֲשׂוֹת כָּךְ לָנוּ. מֵה תַחֲזוּ בַשְּׁוֹלְמִית, שְׁמָא כְּמַחֲוֹלֵת הַמַּחֲנֵים.

Every man by his banner (Number 2:2)

This is what the scripture says: *Who is she that is gazed at like the dawn, fair as the moon?*

Bright as the sun, terrible as a host of banners? (Song of Songs 6:10)

The Israelites were holy and exalted under their banners,

And all the nations gazed at them and wondered and said:

Who is she that is gazed at like the dawn? (Song of Songs 6:10)

And the nations said to them: *Return, return O Shulamit! (Song of Songs 7:1)*

What is meant by *Return, return O Shulamit!* ?

“Cleave to us, come join us, and we will make you governors, dukes and generals!”

But Israel replied: *What will you see in the Shulamit? (Song 7:1)*

Meaning: “What glory can you give us?”

Perchance *the dance of Machanaim (Song 7:1) [machanaim=encampments]?*

Perchance greatness like the greatness that our God gave us in the wilderness? --the banner of the camp of Judah, the banner of the camp of Reuben, the banner of the camp of Ephraim, the banner of the camp of Dan....can you do that for us??

What will you see in the Shulamit? (Song 7:1)... perchance the dance of Machanaim?

RaSHI (Rabbi Shlomo Yitzchaki, Troyes France 1040-1105CE)

באתת. כָּל דָּגָל יִהְיֶה לוֹ אוֹת מִפֶּה צְבוּעָה תְּלוּיָהּ בּוֹ,
צָבְעוּ שָׁל זֶה לֹא כְצָבְעוּ שָׁל זֶה,

צָבַע כָּל אֶחָד כְּגוֹן אֲבָנֵי הַקְּבוּעָה בַּחֹשֶׁן, וּמִתּוֹךְ כָּךְ יִכִּיר כָּל אֶחָד אֶת דָּגְלוֹ ;

Each banner had a sign, a colored cloth hanging from it,

The color of each one would be different from the color of the others.

The color of each one corresponding to the color of the stone of that tribe set in the breastplate,
(Exodus 28:15ff)

And thus very person would recognize his banner.

Abraham Ibn Ezra (Spain, France, England 1089-1167)

באתת. סימנים היו בכל דגל ודגל וקדמונינו אמרו שהיה בדגל ראובן צורת אדם מכת דרש
דודאים ובדגל יהודה צורת אריה כי בו המשילו יעקב ובדגל אפרים צורת שור מטעם בכור שור
ובדגל דן צורת נשר עד שידמו לכרובים שראה יחזקאל הנביא

Each banner had a design on it.

And our early sages said that the banner of Reuben had on it the image of a man,
based on the mandrakes (cf. Genesis 30:14);

And the banner of Judah had on it the image of a lion, to which Jacob had compared him;

And the banner of Ephraim had on it the image of an ox, because of *bechor shor* (Deut 33:17)

And the banner of Dan had on it the image of an eagle.

So that the signs of these four primary tribes joined together

To form the likeness of the celestial creatures which the prophet Ezekiel saw. (Ez 1:10)

Kli Yakar (Rabbi Shlomo Efraim Lunshitz, Lemberg, Prague 1550-1619)

איש על דגלו באותות לבית אבותם. מצינו בכמה מדרשים (במ"ר ב ב-ו) המגדילים מאד ענין הדגלים ודרשו עליהם פסוק ובשם אלהינו נדגול (תהלים כ ו) שבשעת מ"ת ראו ישראל את המלאכים דגלים דגלים ונתאוו להיות דגלים כמותם ובפסוק (שיר ו י) מי זאת הנשקפה כמו שחר. דרשו (במ"ר ב ד) שהיו האומות מסתכלין במעלתן של ישראל והיו תמהים כו' ואומרים שובי שובי השולמית. הדבק בנו ובא אצלנו ונעשה ממך דוכסים והגמונים וישראל משיבין מה תחזו בשולמית כמחולת המחנים (שם ז א). ר"ל מה גדולה אתם נותנים לנו שמא גדולה אתם יכולין לתת לנו כמו שנתן אלהינו דגל מחנה יהודה מזרחה כו'. וכל משכיל יפלא בעיניו מה קול המולה זו, ומדוע קול הקריה הומה (מלכים א' א מא) ע"ז, ומה יקר וגדולה נעשה בישראל עד אשר התאוו להם כל כך.

We have several midrashim which greatly magnify the matter of the banners, and creating imaginative interpretations about them around the verse

"and in the name of our God we will be bannered" (Psalm 20:6).

That at the Giving of the Torah Israel saw the angels arrayed with banners and longed to have banners like them.

And on the verse *"who is this gazed at like the dawn?" (Song of Songs 6:10)*

They interpreted that the other nations saw Israel's elevation and were amazed, and said *"Return, return O Shulamit (Song of Songs 7:1)*

--connect with us and we will make you dukes and nobles!"

And Israel replied *"Why do you stare at the Shulamit, like the dance of the camps?" (ibid)*

Meaning: "what greatness can you give us

to compare with the greatness that God has given us

—the banner of the camp of Judah, to the East...?" (Numbers 2:3)

And every thoughtful person will wonder "what was all the commotion about?"

Why is the voice of the city so turbulent? (I Kings 1:41)"

What glory did the banners represent for Israel, that caused them to desire them so urgently?"

והקרוב אלי לומר בזה, שעיקר חשקם של ישראל היה להראות לכל העמים כי שם ה' נקרא עליהם ויראו מהם, ועל ידי זה ישאו דגל הרוממות והנצחון בכל ד' רוחות העולם כי על ידי שהם מסובבים בכל ד' רוחות והשכינה והארון באמצע תל שהכל פונין אליו, יראו כל העמים כי ילכו בשם ה' וזה האות אשר אליו יישירו עיני כל השוכנים בעיגול סביב, כאמרו רז"ל (תענית לא עי"ש) לעתיד יעשה הקב"ה לצדיקים מחול בג"ע וכבודו ית' באמצע שנאמר (ויקרא כו יב) והתהלכתי בתוכם.

What is closest to me to say about this is that the essence of Israel's desire was to show all the nations that the name of God was upon them, so that the nations would fear them.

So they would carry the banner of exaltation and victory to all four directions of the world.

For by their surrounding in all four directions,

and the *Shechina* [Divine Presence] and the Ark in the center,

a "hill" toward which everyone turned,

the nations would see that they were walking in the name of God, the focal point,

at which all who dwell in a circle gaze, as our sages have said:

"In the future the Holy One blessed be He

will hold a circle dance for the righteous in the Garden of Eden

and He in His glory in the center, as it is said

"I will stroll in their midst (Leviticus 26:12)" (Babylonian Talmud Taanit 31)

MaLBiM (Meir Leibush ben Yechiel Michel Wisser, Ukraine 1809-1879)

ואמר איש על דגלו באותות לבית אבותם ר"ל שכל אחד היה לו דגל מיוחד וכל דגל היה לו אות מיוחד מתיחס לבית אבותם, כמו שפ"י המפ"י שיהודה הי"ל על דגלו צורת אריה ועל דגל ראובן צורת אדם ולאפרים שור ולדן נשר והיה דוגמת ארבע חיות שבמרכבה, והיה בכל דגל ג' שבטים וכל שבט היה לו דגל מיוחד מתיחס אל אבני החשן כמ"ש בתרגום יונתן, ומתיחס אל י"ב מזלות בעולם הגלגלים וי"ב מחנות מלאכים בעולם המלאכים וכן למעלה למעלה, וכ"ז מתיחס לבית אבותם שכל שבט י"ל מעון מיוחד בעליונים, עוד צוה שיחנו מנגד לאהל מועד רחוק מיל ושיהיו סביב לא"מ עד שאהל מועד ששם יעידת השכינה היה כדוגמת הלב והשבטים כדוגמת הגוף המקיף רוח חיים השוכן באמצע:

And he said *Every man by his banner [diglo],*

by the emblem of the house of their ancestors... (Numbers 2:2)

Meaning that each one had a unique banner,

and each banner had a unique sign which related to the house of their ancestors, as the *m'forshim* (commentators) said that the banner of Judah had the shape of a lion, and the banner of Reuven had a the shape of a man, and the banner of Ephraim an ox, and Dan an eagle, and that it was a model of the four creatures of the Chariot.

And each banner had three tribes, and each tribe had a unique banner,

Corresponding to the stones of the breastplate, as it says in *Targum Yonaton*,

And corresponding to the twelve constellations in the world of the spheres

And the twelve camps of angels in the world of the angels

And so too above and above...

And all of this corresponded to *the house of their ancestors*,

For every tribe has a unique dwelling place in the supernal realms.

And he further commanded that they camp opposite the Tent of Meeting a distance of one mile,

And surrounding the Tent of Meeting,

To bear witness that the Tent of Meeting,

in which there was knowledge of the *Shechina* (Divine Presence),

was modeled on the heart, and the tribes were like the body,

surrounding the *ruach Chayim* (breath of life) which dwelled in the center.